

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ՍԵՍԱՆՉՎՈՒԹ

ԵՐԿՐ

ԷԼԼԵՇ և ՔԻԼԻԵԼԵՇ

ՅԻՒՆԱՑԱԳ

ՎՈՇԼՈՇ

ԹԵՍԵԼԼԻ ԵՏԻՃԻ

—————

ԷՍԷՐ Ի

ՄՈՒ'ԱԼՎԻՄ Ֆ. Գ. ՄՕԽՖՈՐԹ

معارف عمومیه نظارت جلیله سنك ۱۴ جاذی الاول ۳۰۹ و ۴ کانون اول
۳۰۷ تاریخلو و ۸۳۸ فوریه رخصتنا مه سیله شر او نشدر

مصارف آمریقان مسیوزر شرکتی طرفندن تسویه او نه رق طبع او نشدر

Ի Ս Թ Ա Ն Պ Օ Լ Տ Ա

ՄԱԹՊԱ'Ս Ի Ա. ՑԱԿՈԲ ՊՕՅԱՃԵԱՆ

1891

ԹԵՍԵԼԼԻ ԷՏԻՃԻ

— Հ Յ Ա Յ Ց —

“Պաքին Թէսէլլի Էտիճնի, եա՞նի ֆէտէրին պէս նիմ իսմիմլէ կէօնտէրէ ճէյի Բուհ իւկ Գուտսս սիզէ հէր շէյի թա՛լիմ Էտիճ՝ սիզէ սէօյլէտլյիմ ճիւմ լէ շէյլէրի Ելսթար Էտէճէք տիրը:” Յովի. 14. 26:

“Պուհ իւլ Գուտսսա իման Էտէրիմ:” Պուսէօղլէր թէսուլլէրին իման իդրարննըն (Ուռագելական Հանդանակ) վէ Քիլիսէնին ի՛թիգատըննըն պիր գըսմը տըրը: Օղուլա վէ Փէտէրէ ինանտըլլըմըզ կիպի Պուհ իւլ Գուտսսա տախի իման Էտէրիղ: “Իւչիւ ճէվիճէրտէ պիր, վէ Գուտրէթ հէմ ճէլսլ ճիհէթիյլէ միւսավի վահիտ Ալլահ տըրը:”

Կոսս ը քէլամըմըզ էֆէնսախմիզին քէնտի շակիրտլէրինէ քէնտի վէֆաթընը, վէ անլէրին տիւչար օլաճաղը թէ՛ատտիյաթը խապէր վէրտիյի, հէմ մուհապաէթ վէ սատագաթ: Խուսուսընտա նասիհաթ էյլէտիյի սօնկ վա՛ղընտան, եախօտ վէտա՝ սէօղլէրինտէն ալլնմըշ տըրը: Մէգիւր այէթ՝ ասլընտա թէսուլլէրի քէնտի մէ՛էմուրիյէթ ի մախսուսէլէրինէ հազըրլամագ իշին պէյան օլունան պիր վա՛տ իտի իսէ տէ, Քրիստոսա հէր իման կէթիրիպ՝ անըն զուհուրընա միւնթաղըր օլանլարըն ճիւմլէսի իշին

102 - 2014

տախի ’այնի տէրէծէտէ պիր վա՛տ տըր:

Պուրատա զիքը օլունան “թէսէլլի էտիճի” թա՛պիրի եէնի իտի իսէ տէ, բիլիսէյէ եէնի պիր գուվկէթին, եախօտ նամա՛լիւմ պիր զաթըն պիտիրիմէսի տէյիլ իտի: թուհըն թապի՛աթ վէ խրտմէթի ’Ահա ը ’Աժիդտէ պէյան էտիլմիշ իտի: Խիլդաթ ը ա՛լէմտէ սուլարըն իւղէրինտէ հարաքէթ էտէն օ իտի: Հաղբէթ ի Յոր, “րուհ Ուլահ պէնի խալդ էյլտի” տէտի: թուհ մուգատտէրին ’ամէլլէրինտէ զահիր օ լուպ էզմինէ ի գատիմէնին ֆասրդլարըլէ օլրաշը, վէ կէլէճէք օլան Մէսիհ հագդընտա փէրամպէրլիք էթմէք իւղրէ սալիհէրի թէշվիդ էյլտի: Մէսիհին խրտմէթի անըն եէր իւղէրինտէ պուլունտըլլ զէման անլաշըլմատըլը կիսի, թուհնքի տախի գատիմ զէմանլարտա անլաշըլմատը իսէ, գուսուր իլհամ ը իլհամէտէ տէյիլ, իլլա անը օգույանլարտա իտի: Եֆէնտիմիլին Յովհ. 14. 17ինճի այէթտէ իրատ էյլէտիյի սէօղլէր բէսուլէրին պու պապտէ մա՛լիւմաթը օլուզընը կէօսթէրիր. “Սիլ անը թանըրսընըլ, զիրա եանընըզտա թէմէքիւն էտէր:”

Վէ լաքին, կէրէք Մէսիհ վէ կէրէք թուհ իւլ գուտս հագդընտա ՝Ահա ը ձէտիտին իփատէլէրի, ’Ահա ը ’Աժիդին իփատէլէրինտէն վազըն օլուպ՝ իհթիմալէն թուհ իւլ գուտսըն զաթը վէ խրտմէթի հագդընտա Եֆէնտիմիլին սօնկ վազընտա պուլունան մա՛լիւմաթ Քիթապ

Մուգատտէսին պաշտա հիչ պիր գըսմընտա պուլունմաղ:

Էվկէլ էմիրտէ մէզքիւր այէթ, թուհըն պիր շախս օլուզընը պէյան էտիյօր: Քրիստոս թուհը պիր գուվկէթ, եախօտ Ալլահըն Փիքրի հալինտէ տէյիլ, ելլա այրը պիր զաթ հալինտէ վասփ էտէր. “Փէտէրին պէնիմ իսմիմէ կէօնտէտէրէջէյի թուհ գուտս սիզէ հէր չէյի թա՛լիմ էտէճէք” տէյիլ Եֆէնտիմիլ թուհ հագդընտա սէօյլէր իքէն, “Պունու տախի տիւնեա կէօրմէտիյի վէ թանըմատրղը էծիլտէն դատէտէ էտէմէզ”. վէ “օ շէհատէթ էտէր” կիպի սէօղլէրտէն կէօրիւլտիյիւ իւղրէ, տա՛իմա զաթա մախսուս օլան թա՛պիրէրի իսթի՛մալ էտէր: Քիթապը Մուգատտէսին մուխթէլիփ այէթէրի, թուհըն թա՛լիմ վէ իրշատ էժտայինի, նի, վէ Սնա գարշը կիւնահ իշէնիլտիյինի, վէ մահզուն օլուզընը, վէ Սնա իթա՛աթ էտիլտիյինի պէյան էթմէլէրիյէ, ”այնի հագիգաթը թաստիգ էտէրլէր:” Սնանիա “թուհ իւլ գուտս աս եալան սէօյլէտի”. թուհ իւլ գուտս, “Տա՛ վէթ էժտայիիմ իշէ իշիւն Բառնաբաս իիէ Սօշուը պանա թախսիս էտինիլ տէտի:” Շակիրտէրէ “ձիւմէ միլէթէրի շակիրտ էտինիլ, վէ անլէրի Փէտէր վէ իպն վէ թուհ իւլ գուտսըն իսմինէ վագթիլ էտինիլ” տէյիլ, էմր օլունտու:

Մէղքիւր այէթէր թուհ իւլ գուտսըն շախ-

սիյէթինի պէյան էթտիքտէն պաշդա Ռուհուկիւ
յէթինի տէ իսպաթ էտիյօրլար ։ ֆէտէր վէ
իպն իլէ պէրապէր զիքը օլունույօր ։ Անանիա
հագդընտա րուհ իւլ գուտսա, վէ Ալլահա
եալան սէօյլէտի տէնիլմիշ տիր. նիչէ այէթ-
լէրտէ Ալլահա իսնատ օլունան ՝ամէլլէր վէ
սէօղլէր պաշդա այէթլէրտէ րուհ իւլ գուտ-
սա իսնատ օլունույօրլար ։ ՝Ս.Հա ը ՝Ս.Թիգ-
տէ Ալլահ թարափընտան սէօյլէնիլէն սէօղլէր
՝Ս.Հա ը ձէտիտտէ րուհըն սէօղլէրի տէյիւ իս-
թիխրած էտիլմիշ տիր. մէսէլա, Եսայի պէօյլէ
պույուրուր, “Թապալըն սէտասընը իշիթտիմ քի
տէտի . . . պու դավմա սէօյլէ. “Իշիթմէրլէ
իշտէնէքսինիղ, ամմա անլամայաճադպընըզ”:
Պողոս րէսուլ պու սէօղլէրի իսթիխրած էթ-
տիյինտէ “Ռուհ իւլ գուտս Եսայի փէյղամպէր
վասրթասըլյէ էյի պույուրտու” տէմիշ տիր :

Ռուհ իւլ գուտսըն այրըճա շախալյէթի, վէ
ֆէտէր վէ իպն իլէ ՝այնի մէրթէպէտէ կէօղէ-
տիլտիյի րէսուլլէրին մուհարրէրաթընտա տախի
պէյան օլունմըշ տըր : Պետրոս պիրինճի ըխա-
լէսինի “Փէտէր Ալլահըն իլմ ի էզէլիսի մուճէ-
պինճէ Ռուհըն թագտիսիյլէ իթա’աթ իշիւն,
վէ Յիսուս Քրիստոսըն դանընըն սէրփիլմէսի ի-
շիւն ինթիխապ օլունանլարա” տէյիւ եազըյօր:
Պողոս րէսուլ իսէ Գօրնթօսլուլարա եազտըլը
իքինճի ըխալէսինէ աթիտէքի սէօղլէրլէ իշի-
թամ վէրիյօր. “Թապա Յիսուս Քրիստոսըն

’ինայէթի վէ Ալլահըն մուհապաթէթի վէ Ռուհ
իւլ գուտսըն միւշարէքէթի ճիւմէնիղ իլէ օլ-
սուն ։”

Զաթ թասավլվուրընա վիւճուտ վէ շէրլ
վէրմէք պիղիմ իշիւն իգթիղա ի ’ատէթտէն
իսէ տէ, րուհ հագդընտա պէօյլէ տիւշիւնէմէ-
յիղ ։ “Ռուհըն էթի վէ քէմիքլէրի եօդ տըր.
Նասըլքի պէնտէ վար իտիյինի կէօրիյօրալընըզ”:
Մէթն ի ասլիտէ րուհ քիլիմէսինին մա’նա ի
ասլիսի “րիւզկեար”, եախօս ‘նէֆէս’ տէմէք
տիր. վէ տահա կէնիշ պիր մա’նա իլէ ալընտրդ-
տա, կէօրինմէզ վէ զայր ի ճիսմանի պիր գուվ-
վէթ տէմէք օլուպ՝ մէզքիւր քէլիմէյէ գուտս
սըֆէթի տախի վէրիլտիքտէ Ալլահըն Ռուհու,
եախօս Ռուհ իւլ գուտս տէմէք օլուր ։ Մէզ-
քիւր թա’պիր Անըն Ռուհանի թապի’աթ վէ
գուտսսիյէթինի պէյան էթմէսիյլէ պէրապէր
Ռուհուկիյէթինի տախի կէօսթէրիյօր. չիւնքի,
Ալլահ Ռուհ տըր . վէ Ալլահտան մա’տա գուտ-
սուս եօդ տըր :

Կասա ը քէլամըմըզ պիղէ՝ Ռուհըն փէտէր
թարափընտան իրաալ օլունտըլընը տախի թա’-
լիմ էտիյօր ։ “Թէսէլլի էտիճի, եա’նի, վէ-
տէրին պէնիմ իսմիմլէ կէօնտէրէճէյի Ռուհ իւլ
գուտսու” տէնիլմիշ տիր ։ Յովհ. 15 ինճի պապ-
տա, Ռուհըն փէտէրաէն խուրուճ էտիպ՝ Քը-
րիստոս թարափընտան իրսալ օլունտըլը ակ-
լաշըյօր. իշպու իփատէ ֆէտէր, իպն վէ Ռու-

հըն եէքտիկէրինէ տողուու օլան միւնասէպէ թինին իֆատէսի օլմաղլէ, պուրատա հուզու ըլմըզա Սալուս ը Շէրիփին աղաշըլմաղ սըրը կէլիր: Օղըն ի՛թա օլունմասը նէ տէրէճէտէ սըրը հավի իսէ, րուհըն վէրիլմէսի տախի ՝այնի տէրէճէտէ սըրը հավի տիր: Պու սըրատա գիթապ ը Մ՛ուգատտէսին տէտիյինի օլորդը կիւ պի գապուլ էթմէքտէն պաշգա պիր չարէմիզ եօդ տըր: Եա՞նի, Օղուլ լնսանլար իշիւն քէ Փարէթ խըտմէթինի իճրա էթմէք, վէ րուհ տախի պու քէփարէթի միւ"էսսիրդըլմագ մադսէտիյէ, Ալլահ թարափընտան տիւնեանըն խէլասը իշիւն իրսալ օլունտըլար: Ռուհա հէմ “Ալլահըն րուհու” վէ հէմ “Քրիստոսըն րուհու” իսմի վէրիլմիշ տիր: օղուլ ֆէտէրտէն այրը օլորդը կիպի, րուհ տախի ֆէտէր վէ Օղուլտան այրը, վէ Քրիստոս ֆէտէր իլէ պիր օլորդը կիպի, րուհ տախի ֆէտէր վէ Օղուլ իլէ պիր տիր:

Ռուհըն խըտմէթի էվկիլա անա վէրիլին եէնի իսմ վասըթասըլլիէ էսսա ը քէլամտա պէյան էտիլմիշ տիր: Օ Ալլահըն դապմընըն “թէսէլլի էտիճիսի”, եախօտ մու'ավինի, վէ եախօտ շէփա 'աթճըլը տըր: Պէյան օլունան իքինճի խըտմէթի տէ “թա'լիմ:” վէ Քրիստոսըն սէօղլէրինի “իխթար” էթմէք տիր: “Սիզէ հէր շէյի թա'լիմ էտիպ ... իսլմար էտէճէք տիր:” Ռուհըն Քրիստոսը թա'զիղ էտիպ՝ քէնտիլիյինտէն տէյիլ,

իլլա Յիսուսընքինտէն ալըպ՝ պիզէ թէպիլիդէտէն էյինի, վէ տիւնեայը կիւնահ վէ սալահ վէ հիւքմ խուսուլարընտա իլլամ էտէրէք, վուգու՝ պուլաճագ նէմնէլէրի խապէր վէրէճէյինի տախի կափէնտիմիդին վա'զընըն տէվամը օլան Յովհ. Անըն ճը պապըն սէօղլէրինտէն էօյրէնիրիզ: Խոկդաթը ը 'ալէմոնէ, թուփանտան էվկիլ օլան զէմանլարտա, վէ պիւթիւն 'Ահա ը Աթիդ էյամընտա բուհըն խըտմէթի նէ իտիյինի ադտէմձէ սէօյէտիք: Քրիստոսըն վա'տը Ռուհըն շիմոնի խուսուսի պիր խըտմէթլէ կէլէճէյինի կէօմթէրիյօր: Ռուհ՝ Քրիստոսըն պրագմագ իւղը պուլունտըլը իշի ալըպ՝ իլէրի կէօթիւրէճէք իտի:

Քրիստոսըն պրագմագ իւղը օլորդը մէզքիւր խըտմէթին նէվ' ու թապի'աթը Ռուհըն էվկիլքի խըտմէթի իլէ պիր իտի: Ռուհ՝ վա'տ օլունան պիր խէլասքեարա թէվէքքիւլ էթմէք իշիւն գատիմոնէ Ալլահըն գավմընա թէ՛սիր, վէ Քրիստոս հագգընտա շէհատէթ էթմէք իւղըէ, մուգատտէս ատէմէլէրի թէշվիդ էթմիշ իտի: Քրիստոսըն թէն ալմասընտա Անըն գուտրէթի զահիր օլտու: Հիւնքի մէլէք տախի Մարիամա, “Սէնին իւղէրինէ Ռուհ իւլ Գուտս կէլիպ՝ Միւթա'ալըն գուտրէթի սանա քէօկէ օլաճագ տըր” տէտի: Պէրըլյէտէ նիտա էտէնին սէտտասը օլան վագիթիղէտիճի Յովհաննէսէ: “Իշթէ տիւնեանըն կիւնահընը բէֆ՝ էտէն Ալլահըն գուղուսը”

տէտիրէն թուհ իւլ գուտս իտի : Քրիստոս վաֆշթիղ օլունուր իքէն, Անըն իւզէրինէ նիւղուլ էտէն թուհ իւլ գուտս իտի . Յովհաննէս շէհատէթէտէրէք “ թուհըն սէմատան կէօյէրճին կիպի էնիպ անըն իւզէրինտէ դարարաշտըլըն կէօրախւմ ” տէտի : Յիսուս վաֆժիղ օլունտըտան տէր’ ագապ սօնկրա “ թուհ անը պէրրիյէյէ սէվդէթափի ” : Յիսուս “ թուհ իւլ գուտսլէ մէմլու իտի ” . “ թուհըն գուվիլէթիյէ ավտէթ էյլէտի ” : թուհ իւլ գուտսլէ վաֆժիղ էյլէտի . “ ձիննէրի թուհ Ուլլահ վասըթասըլյէ չըդարը իտի ” : Վէ Փէրիսիլէր պունու ինքեարա գալգըշըպ “ Պու քիմնէ ձիննէրի ” անճագնիննէրին ըէ” իսի Պա’ ալզէպուլ վասըթասըլյէ չըդարըյօր ” տէտիթէրինտէ , Քրիստոս “ թուհա օլան քիւֆր ատէմէրէ ’ ափլ օլունմաղ ” տէտի : Շակիրտէրինէ նէֆիս էտիպ անլէրէ ’ արուհ իւլ գուտսը ալրնըլ ” տէտի :

Պու դավիլտէն օլան այէժմէրին միւթալա ’ ասը իֆէնտիմիզին “ Պէն կիթմէյիննէ ’ սիզէթէսէլլի էտիճի կէլմէղ . ամմա կիթտիյիմ հալտէ անը սիզէ կէօնտէրիրիմ ” քէլամընը , վէ թուհըն ասըլ խըտմէթինի անլամամըղա եօլ աչար : Թուհ Քրիստոս իչիւն եօլ հազըրլատըգտան պաշգա , Անըն պու տիւնեատա դալտըլը միւտտէթտէ Անըն իլէ պէրապէր իշլէտի , իֆէնտիմիզին ’ ուրուճընտան սօնկրա իսէ , շակիրտէրի թա’ լիմ էթմէք , անլէրէ

լէնտիրմէք , անլէրէ դուտրէթ վէրմէք , վէ միւ’ ծիզէլէր վէ ’ ալամէթլէր վասըթասըլյէ վա’ դէթաթիթէրի պէշարէթին հագիգաթընա շէհատէթ էթմէք իւղրէ կէլտի . վէ շիմտի միւ’ ծիզէ էյամը կէշմիշ իսէ տէ , թուհ եինէ Ալլահըն դավլը արասընտա թէմէքքիւն էտէր :

Քրիստոսըն մէզքիւր վա’ տը խամսիյն պայրամընտա ինըրա օլունտու : Շակիրտէրին “ ճիւմլէսի թուհ իւլ գուտսլէ մէմլու օլարագ , թուհըն քէնտիլէրինի նութդ էթաթիրալիյինէ կէօրէ անէր լիսանլար թէքէլլիւմ էթմէյէ պաշլատէր ” : Հէման պու թուհ շակիրտէրին եօլ ճուլդլարը էմնասընտա պէրապէրիննէ պուլընարագ անլէրէ եարտըմ էթմէսիյէ անլէր խասթալարա շիփա վէրէրէք , էնվա’ ի միւ’ ծիզէթէրինտիլէր , վէ հէմ տէ Ալլահըն դավլէրին թա’ լիմ ու թէսլիյէսի իչիւն Քրիստոսըն ’ էօմրինիւն վէ էօլիւմիւնիւն հիքեայէսինի թահիրի , վէ Խէլաս թա’ լիմինի թանզիմ էյլէտիէր : Պէօյէ ’ աղիմ պիր իշիչիւն , իհամ նուտիլէր : Պէօյէ ’ աղիմ պիր իշիչիւն , իհամ նուտիլէր : Պէօյէ ’ աղիմ պիր իշիչիւն , իհամ նուտիլէր :

Պուհըն բէսուվլէր վասըթասըլյէ քէնտիգուվլէթինի խուսուսի պիր թարզտա պէյան էթմէսի , բէտուլէրին հագդ շահիտէր օլտըղընը

թաստիդ, վէ իլհամըն թահրիրինի իքմալ էթ-
մէք իշխոն մուգթաղի օլուպ՝ անլէր իճրա է-
տիլտիքտէն սօնլրա, ոլ միւ'ծիղէլէրէ հաճէթ-
գալմամըշ արր։ Ֆիլ վագը՝ միւ'ծիղէլէր իճ-
րասը խիթամ պուլտու իսէ տէ, բուհըն խըտ-
մէթի խիթամ պուլմատը։ Քրիստոսըն վա-
տը՝ բուհըն գուտրէթինին՝ ումումի պիր սու-
րէթտէ իղհար օլունմասընը, վէ ինսանլար ա-
րասընտա տէվլամի պիր թարզտա պուլունա-
ճաղընը տախի շամիլ իտի։ Բուհ հալա Ալ-
լահըն գավմը արասընտա մէվճուտ վէ խըտ-
մէթի էվլէլքի կիպի օլարագ, Քրիստոս հագ-
դընտա թա'լիմ վէ անըն սէօղլէրինի իխթար
էտէր։ Քրիստոսըն էօլմէսի, գըյամ էթմէսի,
իճլալ օլունմասը, վէ եախօտ Քէնտինին թա'-
պիրինձէ կիթմէսի” լտզըմ իտի։ Հիւնքի օլ
պաշլանըլան իշ Բուհ վասըթարըլէ իլէրի կէօ-
թիւրիւլէճէք իտի։ Պիր թարափտան պագըլ-
տըգտա Քրիստոսըն իշի խիթամ պուլմուշ իտի։
Փագաթ տիկէր պիր թարափտան պագըլտըգ-
տա, տահա տէվլամ էտիպ՝ միւէ՛սսիր գլըլն-
մասը լազըմ իտի։ պունու տա իճրա էտէճէք
օլան Բուհ քէնտիսի իտի։ Թէրթիպ ի իլահի
պու իտի քի, Քրիստոս ինսանի թապի՛աթը
իդիլապարնտան օլարագ, մահտուտ օլսուն։
Պիլտիյիմիդ իւղրէ, Քրիստոս պիր վագըլտտա
անճագ պիր մահալտէ պուլունա պիլիր իտի։
Ատէմէթ իլէ կէօրիւշիւպ անլէրէ թէ՛սիր էթ-

մէսինին թարիդի պաշդա ատէմէթինքինտէն
ֆարդլը տէյիլ իտի։ Անը աինկէմէք իչիւն
գալապալըլըն անըն եանընա կէլմէսի իճապ
էտէր իտի։ վէ լաքին Բուհ պէօյլէ մահտուտ
օլմայըպ հէր եէրտէ վէ հէր վագըլթ հագիգա-
թը ատէմէթին գալպինէ միւ՛էսսիր էտէ պի-
լիր։

“Թէսէլլի էտիճի” թա’պիրի Բուհըն խըտմէ-
թինի լայըգըլէ պէյան էթմէզ Մէթն ի աս-
լիտէ իսթի՛մալ օլունան “ Փարաքլիթօս” քէ-
լիմէսինին մա՛նտաը՝ պիրինին թարափընա
չաղըլլան, պիր քիմնէ Եյհինտէ սէօյլէյէն,
քէնտի թէտպիր վէ նասիհաթըլէ պիր ատէմէ
եարտըմ էտէն տէմէք օլմաղէ, շէֆա՛աթճը
քէլիմէսինին մա՛նտաընա տահա եագըն կէլիր։
Բուհ Ուլուհիյէթին էլչիսի, վէ միւ՛էսսիր ամի-
լի, վէ ինսանլարըն իսէ Մու՛ավին վէ Թէսէլլի
էտիճիսի թէսմիյէ օլունա պիլիր, վէ Քրիստոսըն
թութալըլը մէվգի՛ի թութար։ Պունտան մա՛-
տա Քրիստոսըն Բուհա վէրտիյի իսմ 1 Յովի։
2. 1 տէ այնէն օլարագ Քրիստոսա վէրիլմիշ
տիր։ “ Եկէր պիր քիմնէ կիւնահ իշլէյէճէք օ-
լուր իսէ, փէտէրին նէղտինտէ շէֆա՛աթճըլիշ
լուր իսէ, փէտէրին նէղտինտէ շէֆա՛աթճըլիշ
[Փարաքլիթօս] սալիհ Յիսուս Քրիստոս վար
տըր։ ” Պու թա’պիր կֆէնտիմիդին Յովի։ 14.
16 նճը այէթտէ ելլէտակիլ վա՛տա, եա՛նի “ Փէ-
տէր սիզէ տիկէր պիր թէսէլլի էտիճի [Փարաք-
լիթօս] վէրէճէք տիր ” քէլամընա միւթապը-
գ 2

կելիյօր։ Զիւնքի թէսէլլի էտիճինին պիրի քէնտի օլտրղը հալտէ, ոլ պիրի տէ բուհ իւլ գուտս օլաւ ճադ խտի։ Մէզ.զիւր պապըն 18ինճի այէթինտէ «Ավովի եէթիմ պրագմամ. սիզէ կէլիսիմ» տէ-միշ իսէ, պու կէլիշի էլպէթթէ, տիւնեանըն նիհայէթինտէ կէլէճէյինէ պագմայրպ՝ իլլա, տէրհալ կէլէճէյինէ, վէ տա՞հմա եանլարընտա գալաճաղընա պագար։ Քէնտի կէլիշի թէսէլլի էտիճինին, եա՞նի հէր շէյի թա՞լիմ էտիպ՝ քէնտինին սէօյէտիյի ճիւմբէ շէյէրի իսթար էտէճէք օլան բուհ իւլ գուտսըն կէլիշի իլէ պիր օլտրղընը անլատըյօր։

Բուհըն խրտմէթի թրիստոս հագդընտա թա՞լիմ էթմէք, Անըն էօյէթտիյի հագիգաթլարը միւ՞էսաիր դրլմադ, կիւնահ խուսուսընտա իլլամ, Ալլահըն մուհապէթինի վէ թրիստորըն քէֆարէթինի պէյան, վէ պէշարէթին տա՞վէթինի թէ՞քիտ էթմէքտէն ՚իպարէթ տիր։ Բուհըն իսթի՞մալ էթտիյի սէօղլէր քէնտի սէօղլէրի տէյիլ, պէյանաթը քէնտի զաթը հագդընտա տէյիլ, վէ էնան պէյանաթը տախի թէպշիր էթմէյիպ՝ եալընըզ թրիստոսը իպրազ էտէր։ Պու տիւնեատա իքէն թրիստոսըն սէօյէմիշ օլտրղը քէլամլար վասըթասըյէ ճանա թէ՞սիր էտէր։ Մէզ.զիւր քէլամլար ուզունմիւտտէթ գուրու վէ հայաթսըզ գալմըշ թօխում կիպի օլուպ՝ Բուհըն գուտարէթիյէ Փիլիսէնէրէք հայաթէսէրի կէսմէյէթիյէ պաշլար։ Բուհ իւլ գուտս՝

խիլդաթ ը՝ ալէմտէ ՚ումում հայաթըն, վէ Քրիստոսըն թէճէսիւտինտէ անըն ինսանի ՚էօմրիւնին պա՚իսի օլտրղը միսիլլիս, հայաթ ը բուհանիյէնին պա՚իսի տախի քէնտիսի տիր։ Պիր քիմսէ բուհ իւլ գուտասլէ օլմայրնճա Յիսուս Բապպ տըր տէյէմէզ։» «Ռիւղկեար իսթէտիյի եէրտէ էսէր, վէ անըն սէսինի իշխտիրսին, լաքին նէրէտէն կէլիպ՝ նէրէյէ կիթտիյինի պիլմէզսին։ Բուհտան տօղմուշ օլան հէր քիմսէ պէջոյլէ տիր։»

Բուհըն խրտմէթի սալթ գալպի թէճտիտ էթմէքլէ խիթամ պուլմազ։ Բուհ խիլդաթ ը՝ ալէմտէն սօկրա Մուգատաէրին ՚ամէլլէրինտէ եինէ զահիր օլտրղը կիպի, եէնիտէն տօղմուշ օլան պիր ճանը տախի սէօյիւթմէքտէ տէվամ էտէր։ Բուհ թագտիս էտէն օլուպ՝ Յիսուսըն քէլամընը իսթի՞մալ էտէրէք, «Անլէրի հագիգաթընը կիլէր էթմէթիս էյլէ։ սէնին քէլամըն հագիգաթ տըր», սէօղիւյլէ էմր ի թագտիսին ուսուլընը պէյան էտէր։

Քրիստոսըն սէմայա ՚ուրուճընտան սօկրա շակիրտէր վա՞լ էթմէյէ պաշլատըդլարընտա, Բուհըն խրտմէթի զահիր օլուու։ Ատէմէրին «Գալպի մինքէսիր օլուպ» «կիւնահ վէ սալան վէ հիւքմ խուսուսընտա իլլամ օլտրլար։» Բէսուլէր պէշարէթի թէփսիր էյլէտիքէրինտէ չօգլար իման կէթիրտիէք. անլէր տու՞ա էթմէք, վէ Յիսուսըն սէօղլէրինի իսաթըրա կէ-

թիրմէք իչիւն տէվամ իւղրէ ճէմ՝ օլուրլար, վէ հէմ տէ՝ “Ճիւմէսինին իւղէրինտէ լութֆը ը՝ աղիմ վար լտի՛:” կէշմիշտէ պէօյլէ օլոռու, վէ կէլքնէքտէ եխնէ պէօյլէ օլաճագ տըր՝ րուշին խրտմէթի՝ ատէմի իլզամ էթմէք, իմանա կէթիրմէք, վէ թագտիս էթմէք, վէ կէրէք պու էօմրիւն մուսիպէթլէրինէ դարը վէ կէրէք կէլքնէք էօմրիւն սա՝ ատէթլէրի իչիւն միւ՛մինին իմանընը պէսլէյիպգուվէթլէնտիրմէք տիր: Քրիստոսըն էլէմէշրինի տիւնեէվի տէրտէրիւմիլէ տէվա, վէ Անըն գըյամընը՝ էպէտի հայթա մալիք օլմամըզ իչիւն իւմիտ մէնպա՛ը դըլան րուհ քէնտիտի տիր: “Վուգու՛ պուշճագ շէյլէրի սիղէ խապէր վէրէճնէք տիր” վա՛տը պու վէճհլէ ինցա օլունուր: Հէր պիր Խրիսթիյան՝ րուհըն թա՛լիմ էտիպ դուվվէթ վէրէն թէ՛սիրինին շահիտի տիր:

Ռուհըն նասըլ՝ ամիլ օլարզընը կէօրէմէյիդ. Էվլէլա, չիւնքի անըն իշի րուհանի տիր. սա նիյէն, անըն շէհատէթի քէնտի հագդընտա օլմայըպ, Քրիստոս հագդընտա օլտըզը, եա՞նի Քրիստոսըն սէօլէրինի իսթի՛մալ էթտիյի, վէ խրտմէթի քէնտի քէնտինէ տէյիլ, իլլա Քրիստոսը թա՛ղիլ էթմէք օլտըզընտան, անըն իշինի լայրգըլէ անլայամայըզ: Ռուհըն քէնտի հագդընտա օլան շէհատէթինի արայաճագ օլուր իսէք, անճագ էսասը քէլամ կիպի այէթլէրտէտէ, եախօտ կիէնտիմիդին, նիկոդեմոսա օլան

սէօլէրինտէ, վէ եախօտ քէնտի թապի՛աթու խըամէթինի պէյան էտէն սա՛իր այէթլէրտէտէ պուլուրզ: Ֆիլ վագը՛ պու այէթլէր բուհըն՝ Փէտէր վէ Օղուլ իլէ օլան կէրէք իթթիհաւալնըն վէ կէրէք անլէրտէն այրը շախսկիյէթինին էսրարընը հալլ էտիպ՝ նէ կիպի պիր ուսուլ իւղրէ իշլէմէսինի պիղէ քէշփ էտէմէզլէր իսէ տէ, էտինտիյիմիդ մա՛լիւմաթըն միգտարը պիղիմ իչիւն քեափի օլուպ, անտէն զիյատէսինէ լիւղում եօդ տըր:

Շուրասը սահին տիր քի, րուհա իման կէթիրմէյէնլէր Անըն Ուլուհիյէթի հագդընտա սիւրչէրլէր, վէ հաթթա նիշէ քիմսէլէր տախի անըն վարլըզընը պիլէ ինքեար էտէրլէր: Մէզքիւր քիմսէլէր մատտի նէսնէլէրտէ օլուզը կիպի անը կէօրիւպ անլամատըզլարընտան տօլայը Անա ինանմագ իսթէմէզլէր: Քէօր օլան պիր ատէմ կիւնէշի կէօրմէզ իսէ տէ, անըն քէօրլիւիւ շէմսի գարարթմազ: Սըթմա թութան պիրի՝ կիւնիւն էն սըճագ վագթընտա պիլէ տիթրէր իսէ տէ, անըն տիթրէմէսի շէմստէ հէրարէթին գալմատըզընը իսպաթէտէմէզ: Պի՛այնիհի ատէմէլէր քէօրլիւքլէրի սէսպէպինաէն րուհու կէօրմէտիքլէրի, վէ կիւնահտան գէհիրլէնիպ՝ սօղուգ գալտըզլարը սէսպէպտէն Անըն հէրարէթինի հիսս էթմէտիքլէրի իչիւն Անըն վիւճուտինի ինքեար էտէմէզլէր: էֆէնտիմիդին, “Պունու տախի տիւնեա

կէօրմէտիյի վէ թանըմատրղը էճլոէն դապուլ էտէմէզ” տէտիյի քէլամ, մէդքիւր թագըմ-տան օլան քիմէլէր իշխն իտի:

Կէրէք մատաի, վէ կէրէք մա՞նէվի ’ալէմոէ պուլունան հագիդաթլարը ալլամատրղմըլըլըն սէպէպի քէնտի զա’ֆըլըլըլն նէթիճէսի տիր: Ալլահըն քէլամը վէ ’ամէլի շու ճիճէթէք պիր պիրինէ պէնզէր քի, իքիսինտէ տէ ինսան հասսէլըրինին վէ ’ագլընըն տէրք էտէմէյէ-ճէյի էսրար փէք չօդ պուլունուր:

Մէսէլա, զիյանըն էսրարընը քէշփ էթմէյէ գալգըշալըմ: Զիյա, եախօտ նուր նէ՞ տիր: Պունա ճէվապէն ’իլմ պիղէ պիր ճիլտ քիթապ թագտիմ էտիպ’ անտէ ինթիշար վէ թէմէվ վիւն դավլէրինի ինճէտէն ինճէյէ թէֆօր էտէրէք, զիյանըն դավա’իտ ի մախսուսէ հիւք-մի թահթընտա պուլունուա՝ ուսուլը մախսուսէ իէ զահիր օլորղընը խապէր վէրիր: Քէզալիք ’իլմ, զիյա փէրթէվլէրի մէնշուրտան կէշի-ըլիտիբաէ դավո ը գուզահա մախսուս օլան էլվանըն իսլրազընը սէօյէք իսէ տէ, անըն պու իսպարը զիյա եախօտ նուր նէ՞ տիր՝ սու՞ա-լընա պիր ճէվապ տէյիլ տիր: Զիյա պիրի-նին տէտիյի կիպի, “Սէնին փէնճէրէնին ճա-մընա սանիյէտէ իքի եւլղ պին միլ դատար սիւր’աթէշ չարփար իքէն եինէ անը դըրմայան զայէթ ինճէ վէ խաժիփ պիր մատտէ՞” մի տիր. եօդսա, տէրեալարը եէրինտէն չէքիպ չըգա-

րաճադ դատար ’աղիմ պիր դուվլէթէ մալիք իքէն պիլէ, պիր չօճուղըն կէօղիւնէ անը ին-ճիթմէյէրէք կիրէճէք դատար նազիք վէ լա-թիփ օլան պիր թէ՛սիր մի տիր: Զիյա նէ՞ տիր: ’իլմ անը պիլմէզ: Վագա’ա ’իլմ անըն դավա’իտինի թանզիմ վէ ուսուլը իղձարընը թա’րիփ էտէր իսէ տէ, նէ իտիյինի պիլմէզ: Պի’այնինի Խրիսթիյան Բուհ իւլ Գուտսոը թա-նըր. Հէմինին նուրընըն քէնտի օտասընա կիր-տիյինի կէօրտիյիւ կիպի, Անըն տա քէնտի դալ-պինէ տուխուլինի վէ քէնտի իլէ թէմէքըիւն էթտիյինի ֆէհմ էտէր. Լաքին Բուհ իւլ Գուտս նէ՞ տիր: Պունա սալթ պիր ճէվապլմըզ վար աըր, եա՞նի Ալլահ Բուհ աըր, վէ Բուհ իւլ Գուտս Ալլահ աըր. վէ Ալլուհիյէթ իւչ իւգնիւմոէն, եա՞նի Փէտէր, Օղուլ վէ Բուհ իւլ Գուտսատան ’իպարէթ տիր. պունտան էօթէ կէչմէյիզ: Զիյա ալլընտա անլաշըլմադ պիր վարլըդ օլուպ՝ անա ինանարղըլմըզ կիպի, Բուհ իւլ Գուտս տախի Ալլահ օլորղընտան վէ անլա-շըլմադ պիր զաթ: Իքէն Անըն զաթընա վէ մէվ-ճուտիյէթինէ ինանըրըդ:

Բուհ իւլ Գուտսըն խըտմէթի վէ իշլէմէսի-նին թարղը հադդընտա տախի թէֆէքքիւր էտէ պիլիրիղ: Պու պապտէ տախի ’ալէմ ի թապի’իտէն միաալէր պուլուրըդ: Ալսիրէն պիր թիւճճարըն օտասընտա, տիվարա մըխ-լանըլմըշ պիր քիւչիւք սանտըդ կէօրտիւմ:

Պունուն թէլէրի, պիր չընդըրտադ, վէ խունի շէքլինտէ աղըզըզը պուլունուա՝ իսմինէ թէլէ- ֆօն՝ տէյօրլար իտի՛ Անըն իչինտէ նէ պուլուն- տըզընը կէօրէմէտիմ։ Աղըզլըզա տօղրու եադ- լաշը՝ պիր գաչ սէօզ սէօլէտիյիմոտէ մէզքիւր թէլէր վասըթասըյլէ փէք իրագտան աչըդ վէ պէլլի պիր թարզտա անըն ճէվապընը ալ- տըմ։ սէտայը աչըդ սուրէթաէ իշիթալիմ, հէմ քիմին սէսի օլտըզընը թանըտըմ։ իշմէ սանա պիր սըրը։ պիր պիրինտէն եիւզ միլ իրագտա պուլունան իքի ատէմ եէք տիկէրինին սէսինի իշիթէրէք գօնուշոյորլար։ Պու ալէմի իսթի- րա՝ էտէնտէն անըն նէ սուրէթլէ իշլէտիյինի սու՛ալ էտէլիմ։ Մէրգում անը աչըպ նասըլ եափըլտըզընըն ուսուլընը պիրէ կէօսթէրիր։ պունուն միւ՛էսսէս պուլունտըզը մէպատի՛ի, վէ սէտանըն նէ գուվիլէթլէ նագլ օլունտըզընը թէքրար սու՛ալ էթալիյիմիզտէ, պու իշի կէօրէն էլէքթրիդ գուվիլէթի տիր ճէվապընը ալըրըզ։ Փէք ա՛լա։ լաքին նա՞սըլ օլուրտա էլէքթրիդ տէնիլէն գուվիլէթ՝ սէտայը թէլէրտէն նագլ էտէր։ Պունա պիր ճէվապ եօգ։ Սահին տիր քի էլէքթրիդ գուվիլէթինի հասըլ էտէն ա- լէթլէր եախարըզ։ անը մէնճէնիք գուվիլէթի կիպի իսթի՛մալ էտէրիդ։ խանէլէրիմիզ իւզէ- րինտէն թէհիլքէսիդ կէչմէսի իչիւն երլարըմ տիրէքլէրի տիքէրիդ։ պիւթիւն մէմիլէքէթի չէպէքէ հէյ՛էթինի ալմըշ օլան պի հիսապ թէլ-

էրլէ տօլտուրուա՝ անլէր վասըթասըյլէ մէզ- քիւր գուվիլէթի իսթէտիյիմիզ կիպի իսթի՛մալ էտէրիդ։ Պաթէրիալարըն նէ վէճհիլէ տօլտու- րըլուրընը, վէ մըգնաթըսըն թապի՛աթընը անլարըզ։ Պէօյէ պիր գուվիլէթին մէվճուտ օլտը- զընը պիրիպ՝ անը քէնտի մէնաֆի՛իմիզ իչիւն իսթի՛մալ էտէ պիլտիյիմիզտէն տօլայը մէսրուր վէ մէմնուն տախի օլուրըզ։ Լաքին պու գուվիլէթ նէ՞ տիր։ վէ խըտմէթինի նէ՞ վէճհիլէ իփա էտիյօր։ Իմտի իշպու գուվիլէ ի էլէքթրիդի- յէնին ասլընը, վէ եախօտ պիր ատէմտէն պաշգա պիր ատէմէ նէ՛ վէճհիլէ կէչտիյինի անլամատըզը իչիւն, թէլէկրաֆա եա թէ- լէֆօնա ինանմագտան իմժինա՝ էտէլի՛մ մի։ հիչ ասլա։ Պի՛այնիհի, պիր ատէմ րուհ իւլ գուտարն ճանա օլան թէ՛սիրինին ուսուլընը անլամատըզը իչիւն, Անա, եախօտ ինսան տէրունինտէ Անըն ՚ամիլ օլտըզընա շիւտիէ էթմէյէ հագգը եօգ տըլը։ Զիյանըն էսրարընա վագըֆ տէյիլ իքէն անը իսթի՛մալ էթալիյիմիզ, վէ էլէքթրիդ գուվիլէթինին նէ՛ վէճհիլէ ՚ամիլ օլտըզընը հիչ պիրիմիզ անլամազ իքէն անը գուլանտը- զըմըզ միսիլլիւ, րուհ իւլ գուտարն զաթը վէ իշլէմէսինին ուսուլը տախի թէֆահիլւս օլուն- մազ իքէն, եինէ Անը քէնտիմիզէ գապու է- տէր, վէ թէ՛սիրի թահթընտա պուլունուրըզ։ ՚իլմին օղբաշըզը մէս՛էլէրին սայքի քեափ- փէսինտէ սըրը վէ անլաշըլմազ պիր քէօշէ-

պուլունուր : Հայալթ նէ՞ տիր : Ինճիղապ վէ
թէճաղըլ ը էճսամ նէ՞ տիր : Թէվէլլիւտ ի
թաղի'ինին անլաշըլմաղ՝ թէվէլլիւտ ի
րուհանինինքին աղ տիյիլ տիր : Պիր ճիս-
մին նէշլ ու նէմա պուլմասը նէ տէրէճէ՝ ա-
ճա՞իպ իսէ, ճանըն՝ րուհ իւլ գուտս թարա-
ֆընտան թադտիսի տախի հէման այնի տէ-
րէճէ՝ աճա՞իպ տիր : Հէր նէրէյէ կիթսէք,
հուզուրըմըղա՝ աճիպ էսրար չըգար : Պիր ա-
տէմ րուհանի հագիդաթլարը կէրէք քեամի-
լէն ակլասըն վէ կէրէք ակլամասըն, անլէրի
Քէլամ Ուլահտա պէյան օլունտըլը, վէ քէն-
տի թէճրիպէսինէ միւթապըդ կէլտիյի վէճհ
իւզրէ դապուլ էթմէսի անըն իչիւն հէր հալտէ
'ագըլլըլըդ տըր : Խմտի, րուհ իւլ գուտս խու-
սուսընտա բրիստուրն չէհատէթ վէ վա՛տընը
դապուլ էտէրէք, Սնըն իրսալ օլունմասըլլէ
պիզէ թէրէթթիւպ էտէն փէրա՞իղին միւթա-
լս՝ ասընա կէչէլիմ :

Իլք պօրճմըլ՝ րուհ իւլ գուտսը դապուլ էթ-
մէք, անըն թէ՛սիրինէ թէսլիմ, վէ հէմ տէ
պիզի իաթէտիյի շէքլէ դօմասընա ըաղի օլ-
մագ տըր : Պիլ Անըն սէտասընը տինկէյիպ՝
մու՛ալինէթինի թալէպ էթմէքիէ, Սնա ըի՛սէթ
էթմէլիյիլ : Թէլէղրափ թէլինին տիկէր մուսիլ
նէսնէլքրտէն՝ ալագասը քեամիլէն դաթ՝ օլուն-
մատըդնա խապէր կէօթիւրէմէզ : Շամաթալը
պիր մահալտէ թէլէֆօնըն օ դատար գըյմէթի

գալմաղ . Էվլէլա շամաթա սուստըրըլմագ-
կէրէք տիր : Թէլէֆօնը գուլլանան ատէմէլէք
քէնտի ալէթլէրինի շամաթանըլ խալլէթլէր-
տէ իսթի'մալ էթտիքլէրի միսիլլիւ, խրիս-
թիյան տախի Ալլահըն քէլամընը ախդգաթ ը
թամմէ իլէ տինկէյէ պիլմէսի իչիւն շու շամա-
թալը վէ զա՞իլէլէրէ տօլու օլան տիւնեատան
այրըլըլ քէնտի խալլէթինէ չէքիլմէք հէր հալ-
տէ լազըմ տըր :

Ռուհըն սէսինի նա՞սըլ անլայա պիլիրիպ .
պունտա պա՛զը տէրէճէ եանըլմագլըդ թէհ-
լիքէսի վար տըր : Գալպիկտէ սանա կիւնահընը
խապէր վէրէն սէս րուհըն սէտասը օլուպ՝
սէնի մուհաքէմէ ի նէֆսէ վէ թէվպէյէ գը-
լազուզլայաճագ տըր : 'Ա. Պիվա հասրէթ չէքմէք,
Բրիստոս վէ Սնըն թապի՛աթընըն հիւնի վէ
տա՛վէթինին լէթափէթի հադգընտա թէփէք-
քիւր, վէ անըն քէֆարէթինէ թէվէքիւլ
էթմէք դարարնա կէլմէք, րուհըն թէ՛սի-
րաթընտան տըր : Քէղալիք մազիտէ էտիլէն
վա՛տըրը վէ ինդըրաղ պուլմուշ օլան մու-
հապպէթի խաթրա կէթիրմէք, տիյանէթ ի
շախսիյէնին թէզպյիւտի իչիւն տու՛ա, կիւ-
նահտան իճթինապ էթմէք, բրիստոսըն էօմ-
ըիւնիւն վէ քէլամընըն թիզքեարը, Անըն վա՛տ-
լարընըն պիզէ վէրախի մէսէրըէթ, վէ սալթ
Անըն իչիւն եաշամագ նիյէթ ու դարարընա
կէլմէք, րուհըն թէ՛սիրաթընտան տըր : Գը-

ըա՞մթ վէ միւթալա'ա օլունան քէլամ, տիկ-
լէնիլէն վա'զ, օդունուլան րիսալէ, քէնտիլի-
յինտէն խաթրա կէլէն այէթ ի քէրիմէ, հագդը-
իճրա էթմէք իչիւն անսըզըն զուհուր էտէն
արզուլար, 'արզ ը թէշէքքիւր տույղուլարը,
թէհարէթէ տօղրու հասրէթ, վէ Քրիստոսըն
մէլէքիւթիւնիւն իպգասը իչիւն իշթիյագ,
Ռուհըն թէ՛սիրինին նէթիճէլէրի տիր :

Ռուհըն սէսի իշիտիլիպ անա գուլագ ասըլ-
տրդտա, տահա պէլլի պիր սէս օլուպ՝
կիթտիքճէ պիղիմ իլէ սաքին օլան պիր սէս
օլուր: Խէլասքեարըն քէլամիարը տա՛իմա խա-
թըրտա թութուլտըդտա, էօյլէ պիր գուվկէթ-
քէսպ էտէրլէր քի Քրիստոս քէնտի Ռուհը-
վասըթասըլյէ տէրունիմիզտէ թէմէքքիւն է-
տիպ, պիղտէ հիւքմ սիւրէր: Իշիտիպ տէ
գուլագ ասմատըլըմըզ սէս՝ պիր ազտան ի-
շիտիլմէզ օլուր: «Պէնիմ ըռուհըմ իլ էլ է-
պէտ ինսանտա սաքին օլմայաճագ տըր» քէ-
լամը նոյըն վագթընտա տօղրու օլտըզը կի-
պի, շիմտի տախի աօղրու տըր: Իշիթմէյէն
գալպ քէնտիլիյինտէն գաթըլաշըր: Ռուհըն սէ-
սինի իշիթմէյի իհմալ էտէն գալպին գաթը-
լաշմասը սույըն շէտիտ սօղուդտա տօնմասը
կիպի թապի՛ի գանուն տըր:

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623026

21/19.12

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623019

21/19.4

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623018

21/19.3

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623017

21/19.2

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623016

21/19.1

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623015

21/19.0

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623025

21/19.10

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623024

21/19.9

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623023

21/19.8

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623022

21/19.7

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623021

21/19.6

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623020

21/19.5

